

88
6. maí

25. gr.
Kostnaður sá, sem leiða kann af framkvæmd á samþykkt þessari og ekki verður krafinn af einstökum mönnum, greiðist úr sveitarsjóði, þó má greiða kostnað við aðfengna lögreglu við héraðsmót úr sýslusjóði, ef lögreglustjóri leyfir mótið og telur nauðsyn á aukinni og öflugri lögreglu við slík tækifæri.

26. gr.
Mál, sem rís út af brotum á samþykkt þessari, skal farið með sem almenn lög-reglumál, og skulu allar sektir fyrir brot á henni renna í viðkomandi sveitarsjóð. Þó skulu sektir fyrir brot, sem framan eru á héraðsmótum, renna í sýslusjóð.

27. gr.
Samþykkt þessi skal birt í B-deild stjórnartíðindanna, og auk þess prentuð sérstaklega á kostnað sýslusjóðs til útbýtingar meðal allra búenda í sýslunni á kostnað sýslusjóðs.

28. gr.
Breytingar á samþykkt þessari og viðauka við hana skal gera á sama hátt og samþykktina sjálfa.

29. gr.
Samþykkt þessi öðlast gildi þegar í stað.

Þetta birtist hér með til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dómsmálaráðuneytinu, 6. maí 1938.

Hermann Jónasson.

Gústav A. Jónasson.

89
29. júní

REGLUGERÐ

um mat á matjessíld og skozkverkaðri síld.

1. gr.
Öll matjessíld, sem út er flutt, skal vera söltuð í hreinar, þéttar, vel bentar og ógallaðar tunnur. Undir matjessíld má ekki nota tunnur, sem í hefir verið saltað árið áður, en tunnur, sem hefir verið saltað í á sömu vertíð, má nota, hafi þær verið vel þrifnar utan og innan og séu að öðru leyti góðar. Gamla tunnur, þó ónotaðar séu, sem eru orðnar vatnssósa, eða tunnur úr efni, sem þakill getur seitlað gegnum, eru óhæfar umbúðir.

2. gr.
Öll matjessíld, sem út er flutt, skal merkjast eins og hér segir:

Á efri botn:

1. Efst á botninn beint eða í boga orðin „ISLAND MATJES“ með stafahæð 2,8 til 3 cm á $\frac{1}{4}$ tunnu og 2,5 cm á $\frac{1}{2}$ tunnu.
Á tunnur, sem senda á til Ameríku, skal merkja „ICELAND“ í stað ISLAND.
2. Þar fyrir neðan skal, ef síldin er flokkuð eftir stærð, merkja með orðum, er tákna stærðarflokkinn.

I. EXTRA LARGE, II. LARGE, III. MEDIUM, allt í 2 cm stafahæð á $\frac{1}{4}$ tunnu 89
og 1,8 cm á $\frac{1}{2}$ tunnu. Leyfilegt er að merkja tunnur, er ætlaðar eru til sölu 29. júní
í Evrópu, með framangreindum merkjum á máli þess lands, er varan er
ætluð til.

3. Þar fyrir neðan merkist vörumerki saltandans (söltunarstöðvar) eða fullt
nafn hans.

Vörumerkið má vera greinilegt fangamark eða mynd og fangamark. Vöru-
merkinu er ætlaður staður á bilinu frá $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ af hæð botnsins og upp að $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$
af hæðinni, talið neðan frá.

4. Fyrir neðan vörumerkið merkist í beinni línu tölustafir, er tákni söltunar-
tölu og mánaðardag þann, er sildin er söltuð, t. d. ef 12. söltun fer fram 18.
ágúst, merkist þannig: 12—18—8.

Söltunartölu og mánaðardag skal ávallt merkja áður eða um leið og tunn-
um er lokað við fyrstu söltun.

5. Neðst á botninn komi í boga nafn verstöðvarinnar s. s.: SIGLUFJÖRÐUR,
HRÍSEY o. s. frv.

Á neðri botn:

1. Á þeirri sild, sem flutt er til Norðurlanda og Miðevrópu: Þríhyrningur, lengd
grunnlinu 28 cm og hæð 14 cm ($\frac{1}{2}$ tunnu 24—12 cm). Innan í þríhyrningnum
stafirinnr SIM með stafahæð S og M 5 cm, en I 6,5 cm. ($\frac{1}{2}$ tn. S og M 4 cm
I 5,8). Breidd strikanna, er marka þríhyrninginn 1 cm, (á $\frac{1}{2}$ tn. $\frac{1}{2}$ cm).

2. Þar fyrir neðan orðin: ISLAND MATJES, í einni línu, stafahæð 4,2 cm ($\frac{1}{2}$
tunnu 3 cm).

3. Þar fyrir neðan orðið: ORIGINAL. Stafahæð 2,6 cm.

4. Þar fyrir neðan orðið: LANDSALZUNG. Stafahæð 2,6 cm ($\frac{1}{2}$ tunnu 2 cm).
Á sild, sem flutt er til Ameríku, merkist á neðri botn:

Efst á botninn: Merki það, er Sildarútvegsnefnd hefir látið löggilda fyrir
Amerikusild, þar undir í tveimur línur orðin: NORTHERN ICELAND CURED
HERRING, með stafahæð 2 cm á $\frac{1}{4}$ tn., en 1,7 cm á $\frac{1}{2}$ tn. Neðst á botninn á að
merkja í tveim línur: PRODUCE OF ICELAND, net weight 250 lbs. á $\frac{1}{4}$ tn. og 125
lbs. á $\frac{1}{2}$ tn. Stafahæð á $\frac{1}{4}$ tn. 2 cm, á $\frac{1}{2}$ tn. 1,7 cm. Milli línanna CURED HERRING
og PRODUCE OF ICELAND er autt bil 8 cm breitt á $\frac{1}{4}$ tunnu, en 6,5 cm á $\frac{1}{2}$ tn.
Bil þetta er ætlast til, að matsmenn noti fyrir gæðaflokka- og aðra matsstimpla.

Auk þeirra merkja, sem að framan eru talin, skal matsmaður brennimerkja
hverja metna og útflutningshæfa tunnu með gæðaflokksmerkjum þeim, sem hér
eru sýnd.

3. gr.

Matjessild skal meta til þriggja gæðaflokka eins og hér segir:

A. Afbragðsflokkur, merki SUN.

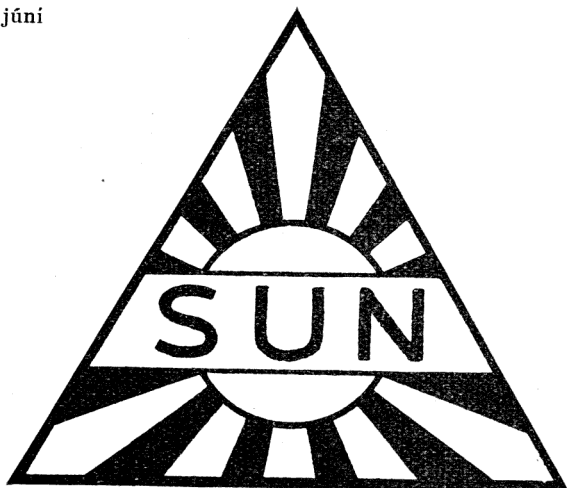
I. Góð, jöfn ágúst-sild, merki SIM.

II. Snemmveidd, en góð júlí-sild, og sild síðar veidd, en blönduð að gæðum, merki
NORTHERN LIGHT.

Merki SUN. Til þessa flokks má eingöngu telja sild af beztu tegund og jafna
að gæðum, sem er blæfalleg, fallega löguð, þykk, feit og bragðgóð, hvít á fiskinn,
með heilan óskemmdan kvið, rétt og þétt raðað, vandlega hreinsuð og vel unnin að
öllu leyti, hæfilega og jafnt áþökkuð og með upprunalegum blóðþækli, laus við
súr, sætu og þráa og aðrar skemmdir, og hafa útlit fyrir að vera haldgóð, með
þækilstyrkleika 18—21° fullsöltuð, þækilstyrkleiki seinveiddrar sildar má vera
allt að 23°.

Merki SIM. Til þessa flokks skal telja ágúst-sild og síðar veidda, sem,
þótt hún ekki geti talist til SUN flokks, vegna þess að hún er að einhverju

89
29. jūni

leyti blönduð illa löguðum sildum, verður að vera feit og bragðgóð og yfirleitt 89
fallega löguð og jöfn að stærð og gæðum, án áberandi rýrra og lítilla silda, laus 29. júní
við horsild og að öllu leyti vel verkuð og óskemmd. Til SIM flokks skal að öllu
öðru leyti en tegundargæða, gera sömu kröfu og til SUN flokks.

Merki NORTHERN LIGHT. Til þessa flokks skal meta hina venjulegu júlí-sild; ber þó frekar að miða við sildargæðin en tímabilið, sem hún er veidd á. Hér er átt við sild, sem ekki er vel löguð, og fitan ekki orðin vel föst í fiskinum. Sildin á þó að vera feit og bragðgóð og má ekki vera blönduð nýhrygndum, eða horsildum. Til þessa merkis skal líka telja ágúst-sild, eða seinna veidda sild, sem er blönduð áberandi rýrum eða smáum sildum, eða ekki er yfirleitt nógu feit til þess að geta talizt til merkjanna SUN og SIM.

Til þessa flokks skal telja alla sild, sem hefir misst upprunalegan blóðpækil, eða hefir daufan eða glæran pækil, en er að öðru leyti góð og óskemmd vara.

Að öðru leyti en hér er tekið fram, skal gera sömu kröfu til þessa flokks og merkjanna SUN og SIM.

4. gr.

Pegar sérstaklega stendur á, skal leyfilegt að umpakka matjessild, t. d. ef matsmaður neitar að gefa sildinni matsvottorð vegna galla á verkun, sem hægt er að lagfæra með umpökkun, en sildin að öðru leyti góð vara, eða ef saltandinn þarf nauðsynlega vegna solumöguleika að umpakka úr stærri ílátum í minni eða gagnkvæmt.

Ef matsmaður hefir synjað matsvottorðs, vegna þess að sildin var of sölt, má leyfa að umpakka sildina eða lækka saltmagn hennar á annan hátt, án þess að þó sé um útvötnun að ræða.

Ávallt skal leita álits og leyfis matsstjóra til að umpakka matjessild og skal, þegar sildin að því loknu er metin á ný, geta þess í skoðunarbeiðni og af hvaða ástæðum sildin var umpökkuð.

Umpakkaða sild má ekki meta til SUN eða SIM merkis, nema að sildin að útliti, blæfegurð og öllum gæðum sé í engu verulegu frábrugðin þeirri sild, sem metin er í þessa flokka.

Að öðru leiti skulu matsmenn, með tilliti til gæða sildarinnar, fella hana um einn flokk, ef útlit hennar hefir breytzt við umpökkun.

5. gr.

Sé matjessild flokkuð eftir stærð, skulu stærðarflokkar vera 3.

1. stærðarflokkur, sild frá 35 cm og lengri.
2. stærðarflokkur, sild frá 32—35 cm.
3. stærðarflokkur, sild frá 29—32 cm.

Mæla skal frá snjaldri aftur á sporðblökuenda.

Ef flokkunin er svo ónákvæm, að fleiri en 15 sildar í tunnu séu annað hvort meira en einum cm lengri eða styttri en í tilgreindum stærðum, skal álita sildina óflokkaða eftir stærð, og skal merkingu hagað eftir því.

Flokkun sildar eftir stærð (lengd) getur engin áhrif haft á gæðaflokkunina, hversu vel sem stærðarflokkun er framkvæmd, hækkar sildin ekki í gæðaflokki fyrir það. Því ráða einungis tegundargæði. Heimilt er eftir tillögum matsstjóra að merkja á neðri botn hverrar tunnu stykkjatöluna þannig, að leiki á 30 sildum, t. d. 340/370—370/400.

6. gr.

Matsstjóri gefur út almennar leiðbeiningar um verkun matjessildar, þar sem nánar skal tekið fram um kröfur þær, sem matsmenn skulu gera viðvikjandi útliti,

89. júní 29. áþökkun og annari meðferð sildarinnar svo og vinnubrögðum með tilliti til þess, að öllum hlutaðeigendum verði ljóst, hvers er krafizt, og til hægðarauka fyrir saltendur sérstaklega, til þess að þeir geti látið framkvæma verkunina þannig, að síldin lendi í sem beztum gæðaflokkum.

7. gr.

Ef seinveidd síld, sem verkuð er á sama hátt og matjessíld, en að dómi matsmanna ekki getur talizt Matjes vegna þess, hve hún hefir þroskuð svil eða hrogn, hefir þykkt roð og er orðin seig á fiskinn, skal meta hana eftir sömu reglum, hvað (tegund) gæði og stærð snertir eins og áður er tekið fram í reglugerð þessari um Matjessíld. Matsstjóri hefir heimild til að fyrirskipa, að síldin skuli merkjast með sérstöku merki, þannig, að í staðinn fyrir orðið „MATJES“ á efri og neðri botni, komi orðið FILLING eða FULL eftir því, hve svil og hrogn eru þroskuð. Í stað orðanna „FILLING“ eða „FULL“ má matsstjóri ákveða önnur nöfn, sem tákna það sama.

Síldin merkist „FILLING“ þegar svilin eru orðin það stór, að þau komi vel í ljós frammi í kverkaropinu, en „FULL“, þegar svilin eða hrognin eru yfirleitt það stór orðin, að þau fylli kviðarhol sildarinnar.

8. gr.

Áður en mat fer fram skal síldin vera komin í öruggt ástand, þ. e. gegnsölt og útséð um, að hún ekki skemmist vegna saltleysis.

Matið skal að jafnaði framkvæmt rétt áður en útskipun fer fram, eða eins skömmum tíma áður og við verður komið. Ef útskipun dregst lengur en ráð var fyrir gert, skal matsmaður fullvissa sig um, að síldin á þeim tíma hafi ekki orðið fyrir skemmdum eða breytt, svo að varan sé í ósamræmi við áður gefið skoðunarvottorð. Skulu útflytjendur í þessu falli tilkynna matsmanni með hæfilegum fyrirvara, hvenær flytja eigi síldina út.

Þegar að loknu mati, skal matsmaður afhenda skoðunarbeiðanda viðurkenningu um, að matið hafi farið fram, og um úrslit þess.

Fullkomið matsvottorð skal, nema sérstaklega standi á, ekki afhendast fyr en við útskipun sildarinnar.

Matsvottorð skulu útgefin af matsmanni og samþykkt af matsstjóra. Ef matsstjóri, vegna fjarveru, ekki getur samþykkt matsvottorð, má hann fela matsmanni að gefa út og afhenda fullkomið matsvottorð.

Síld sú, er meta skal samkvæmt skoðunarbeiðni, skal vera aðskilin frá annari síld og raðað þannig, að matsmaðurinn geti fengið glögg yfirlit yfir það, er meta á, og komist hindrunarlaust að hvaða tunnu sem er.

Raða skal hverri söltun sér, og ef flokkað er í stærðir, þá hverjum einum stærðarflokki sér.

Saltandi skal hafa til taks, þegar mat fer fram, nægilegt aðstoðarfólk og nauðsynleg áhöld, eftir því sem matsmaður telur þurfa. Skal saltandi sjá um, að matsmaður geti óhindraður og óáreittur framkvæmt starf sitt, og bægja frá öllu óviðkomandi fólk.

9. gr.

Matið fer þannig fram, að opna skal 15% af þeim tunnnum, sem meta á, og skulu þær teknar á við og dreif. Matsmaður lætur tæma alveg 2% og velur til þess tunnur, sem hann álitur að sé helzt galla von í.

Síðan skoðar hann minnst 3% af tunnunum með því að tæma þær til hálf, og síðan skoðar hann 10% á þann hátt, sem honum þykir við þurfa til að geta fellt öruggan dóm um síldina.

Þetta er lágmark um skoðun, en ef matsmanni þykir ástæða til, skal hann láta opna eins margar tunnur og hann álitur nauðsynlegt.

Ef einhverjir þeir gallar koma í ljós, sem hægt er að ganga úr skugga um með því eingöngu að opna tunnurnar, t. d. þrái, misjöfn pökkun, eða því um líkt, getur saltandi krafizt, að matsmaður skoði allar tunnurnar og, eftir að hinar gölluðu tunnur eru fráteknaðar, fengið matsvottorð og merkingu á hinum ógölluðu. 89 29. júní

10. gr.

Sildarsaltandi, sem óskar eftir mati, skal afhenda matsmanni skriflega beiðni á þar til gerðum eyðiblöðum, er fást hjá matsmönnum.

Ef sildarsaltandi lætur ekki flytja síldina út sjálfur, má sildarútflytjandi undirrita skoðunarbeiðnina, en jafnan skal í þeim tilfellum fylgja yfirlýsing frá saltanda síldarinnar, verkstjóra, eða eftirlitsmanni stöðvar þeirrar, er síldin var söltuð á, um að varan sé óskemmd, jöfn að gæðum og matshæf og í góðum umbúðum.

11. gr.

Matsmenn skulu halda dagbók um matsstörf sín og færa inn í þær allt, er máli skiptir, um framkvæmd matsins. Dagbækur þessar skulu gefnar út og staðfestar af matsstjóra. Matsmenn skulu hafa eftirlit með útskipun og hleðslu metinna tunna í útflutningsskip. Skulu þeir gæta þess, að tunnur séu vel og greinilega merktar, hrein- ar og þækilfullar. Þeir skulu líta eftir því, að tunnum sé vel raðað í lestarúmin, og ekki skal leyfilegt að hlaða $\frac{1}{4}$ tn. í fleiri en 8 hæðir, og $\frac{1}{2}$ tn. í 10 hæðir. Við þessi og önnur störf, sem ekki þarf sérþekkingar við, mega matsmenn taka sér aðstoðarmenn, geti þeir ekki annað þeim sjálfir. Aðstoðarmönnum skal greitt samkvæmt gildandi kauptaxta á staðnum.

12. gr.

Um allt, er viðkemur mati á matjessild og flokkun hennar, en ekki er sérstaklega tekið fram í reglugerð þessari, skulu hlutaðeigendur leita álits matsstjóra og hlíta úrskurði hans.

13. gr.

Eftir að síldin hefir verið skoðuð, metin og merkt (brennimerkt), má ekki umpakka síldinni eða á nokkurn hátt hrófla við henni, eða opna tunnur nema með leyfi matsmanns í því umdæmi, þar sem síldin er.

Ef sýna þarf metna síld væntanlegum kaupanda, skal matsmanni tilkynnt það í tíma, og er óheimilt að sýna síldina nema matsmaður sé viðstaddur.

Ef metnar og merktar tunnur hafa verið opnaðar, og hróflað við síldinni í leyfisleysi eða að matsmanni fjarstöddum, er honum heimilt að afmá matsmerkin og synja um matsvottorð.

14. gr.

Sildarmatið á að vera trygging þess, að varan sé í samræmi við þessa reglugerð, á þeim tíma, er matið fer fram. Matsmennirnir eiga því að miða mat sitt og gæðaflokkun við ástand síldarinnar, er þeir skoða, og á þeim tíma er skoðun fer fram, þó með tilliti til þess, að varan hafi útlit fyrir að vera haldgóð. Matsmennirnir geta ekki gagnskoðað hverja tunnu, og þeir geta ekki haft stöðugt eftirlit með hirðingu síldarinnar, eftir að þeir hafa brennimerkt tunnurnar.

Saltendur ábyrgjast samkvæmt skoðunarbeiðni, að varan sé jafngóð í þeim tunnum, sem matsmenn opna ekki, og í þeim, sem þeir skoða í.

Matið leysir ekki saltendur eða síldareigendur undan þeirri skyldu að hirða vel um síldina og forða henni frá skemmdum eftir að matið fer fram.

Ef matsmenn verða varið við, að síldin í metnum og brennimerktum tunnum, hefir tekið breytingum til hins verra, frá því hún var metin, og þar til að hún var skoðuð aftur, skulu þeir, ef þörf gerist, afmá brennimerkin og merkja á ný, í samræmi við ástand vörunnar, eða synja matsvottorðs og merkingar, ef ástand síldar-

89 29. júní Innar gefur tilefni til þess. Hið sama gildir, ef það sannast, að rangt hefir verið skýrt frá í skoðunarbeiðni, þannig, að í hinum óskoðuðu tunnum var verri síld en í þeim skoðuðu.

15. gr.

Sildarsaltendur eða þeir, sem þurfa að láta meta síld, skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir á stöðvum þeim, er síldin á að metast á, til þess að hægt sé að koma brennimerkingaráhöldum sildarmatsins í samband við raflagnir stöðvarinnar.

Þar sem ekki er rafmagn til afnota, leggi matsbeiðendur til nauðsynleg tæki til hitunar brennimerkjanna.

Fyrirkomulag á raftenglum og hitunartækjum til merkingar sé fyrirkomið og hagað eftir tillögum matsstjóra.

Matsbeiðendur greiða kostnað við hitun merkjatakjanna.

16. gr.

Matsgjald það, 25 aurar af hverri matjessíldartunnu, sem um ræðir í 3. gr. laga nr. 53/1938, skal greitt til lögreglustjóra ásamt útflutningsgjaldi.

17. gr.

Sá, sem flytur út eða lætur flytja út matjessíld án þess að láta meta hana og fá matsvottorð um að hún sé útflutningshæf, sæti 500—2000 kr. sekt, er renni í ríkissjóð. Ef um ítrekað brot er að ræða, má hámarkssekt vera allt að 5000 kr.

Um mál út af brotum á reglugerð þessari fer sem almenn lögreglumál.

Reglugerð þessi er hér með sett samkvæmt lögum nr. 53 11. júní 1938, um mat á matjessíld og skozkverkaðri síld, til þess að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 29. júní 1938.

Skúli Guðmundsson.

Páll Pálmason.

90

20. júlí

REGLUGERÐ

um breyting á hafnarreglugerð fyrir Búðakauptún í Suður-Múlasýslu frá 20. desember 1931.

Á eftir 9. gr. reglugerðarinnar koma V. og VI. kafli, svo hljóðandi:

V. KAFLI

10. gr.

Vörugjald skal greiða af öllum vörum, sem fermdar eru eða affermdar á höfninni, með þeim undantekningum, sem um getur í næstu greinum.

11. gr.

Fyrir vörur, sem samkvæmt farmskrá skipsins eru ákveðnar til umhleðslu og eiga því ekki að leggjast á land, nema um stundarsakir, greiðist aðeins hálf gjald.

Af vörum, sem settar eru á land, en eiga að fara aftur með sama skipi, enda sé þess getið á farmskránni, greiðist ekkert gjald.